

Közlekedési Kultúra Napja, 2017. május 11.

Dr. Mosóczi László

helyettes államtitkár

e-mail: laszlo.mosoczi@nfm.gov.hu

ENSZ – Cselekvések Évtizede a Közlekedésbiztonságért 2011-2020

Az ENSZ közgyűlése 2010 márciusában **több mint 90 ország** – köztük Magyarország – **kiemelt támogatásával** fogadta el a „Cselekvések Évtizede a Közlekedésbiztonságért 2011-2020” programot. 2011. május 11-én több tucat országban világszerte elindult a Cselekvés első globális évtizede. Új-Zélandtól Mexikóig, Oroszországtól Dél-Afrikáig a kormányok elkötelezték magukat amellett, hogy új lépéseket tegyenek azért, hogy életet mentsenek meg útjaikon. A Cselekvés Évtizede igyekszik megelőzni a közúti halálos eseteket és sérüléseket.

Az ENSZ Közgyűlés kérésére a 4. ENSZ Globális Közlekedésbiztonsági Hét 2017. május 8-14 között került megrendezésre. Ez a hét a sebességszabályozásra összpontosít, hiszen ez a közúti halálos balesetek és sérülések kulcsfontosságú kockázati tényezője. Az idei kampánymondat: **Ments életet – Lassíts!**

A Közlekedési Kultúra Napja, mint magyar kezdeményezés

A nemzetközi erőfeszítésekkel összhangban a Közlekedéstudományi Intézet, a Budapesti és Pest Megyei Mérnöki Kamara és 10 rendező szervezet a Közlekedéstudományi Egyesület koordinációjával és a szakminisztérium támogatásával **hagyományteremtő szándékkal** hívta életre a **Közlekedési Kultúra Napját**, amelyet 2015 óta minden évben május 11-én rendezünk meg.

A rendezvény küldetése a **biztonság- és környezettudatos közlekedési magatartásformák** elterjesztése, a toleráns, partnerségen alapuló, **egymásra és önmagára odafigyelő közlekedési kultúra színvonalának emelése.**

Közvélemény-kutatási eredmények

A Közlekedéstudományi Egyesület megbízásából elkészült **friss közvélemény-kutatás szerint** a fogékonyság megvan a közlekedőkben az eseménysorozat üzeneteire. A megkérdezettek **79 százaléka** hasznosnak tartotta a kezdeményezést, azaz hogy minden évben egy napon **kiemelten foglalkozunk a közlekedési kultúrával** Magyarországon.

A válaszadók **egyértelműen osztották** abbéli meggyőződésünket, hogy a közlekedés kulturáltsága és biztonsága alapvetően, elválaszthatatlanul összefüggenek.

A kutatásban megkérdezettek **84 százaléka teljesen egyetértett** azzal az állítással, hogy biztonságosabbá teszi a közlekedést, ha résztvevői **figyelmesebben, kulturáltabban** viselkednek egymással.

Magyarország közlekedésbiztonsági mutatói

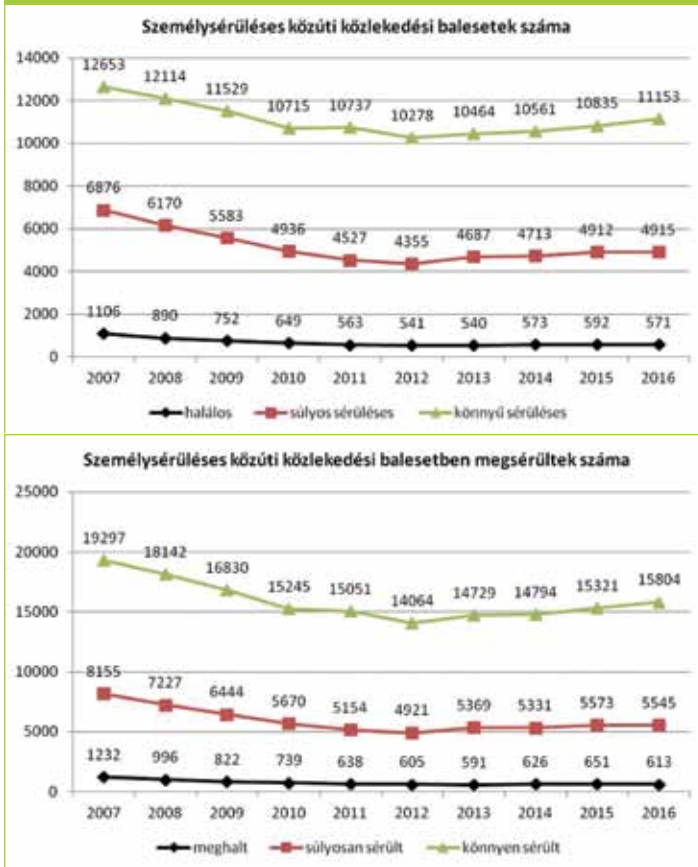
Magyarország az elmúlt időszakban **nemzetközi összevetésben is jól teljesített** a közlekedésbiztonsági mutatók javításában. A statisztikai adatokat az 1. ábra mutatja be.

A 2010-es bázisévhez képest a közúti balesetek halálos áldozatainak számát 18 százalékkal csökkentettük vissza.

A személyi sérüléssel járó balesetek **mintegy 93 százalékát a járművezetők felelőtlensége, oda nem figyelése, akár szabályszegése okozta** tavaly.

A balesetek **közel háromnegyede** a három legfőbb okból következett be, ez a **gyorshajtás** (az összes baleset mintegy 30%-a), **az elsőbbségi jog meg nem adása** (25%) és a **kanyarodás szabályainak meg nem tartása** (17%) miatt.

1. ábra: Személy sérüléses közúti közlekedési balesetek és baleseti sérültszámok alakulása 2007-2016 között (forrás: 2007-2014 Kőbal; 2015-2016 WEB-BAL baleseti adatbázis kezelő szoftver)

Kezdeményezések, programok a közlekedésbiztonság javítása érdekében

Az emberi mulasztások elleni hatékony fellépés **legfontosabb eszköze a célzott szemléletformálás, az eredményes közlekedésre nevelés, a kulturált közlekedés népszerűsítése.**

A fejlesztési tárca **számos párhuzamosan futó programmal, kampánnyal** igyekszik elérni a különböző korcsoportokat, szervezeteket.

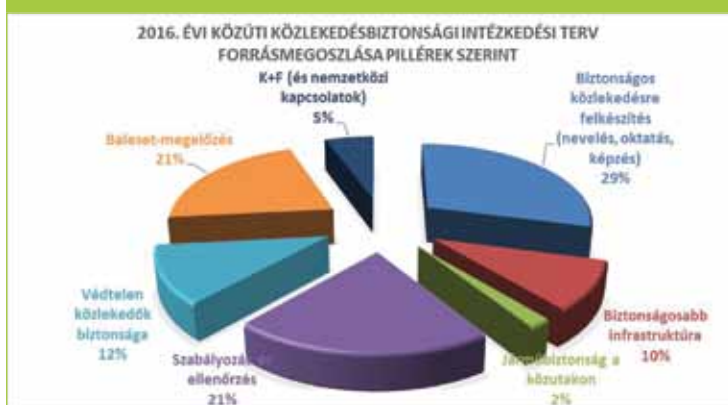
Az ország közlekedésbiztonságának fejlesztésére irányuló szükséges intézkedéseket, javaslatokat, pénzügyi forrásokat három évet felölelő időszakokra kiadott akcióprogramokban foglalják össze. A jelenlegi program a 2014-2016. év közötti időszakot érinti. A jelenlegi akcióprogram a Nemzeti Közlekedési Stratégia célkitűzéseihez illeszthető, a közúti közlekedésbiztonság javításával össze-

függő célrendszer, valamint az európai stratégiai programok által meghatározott és a hazai közlekedésbiztonsági tevékenység részletes, 3 éves akcióprogramja. Az Akcióprogram teljes forráskerete meghaladja a 3 milliárd Ft-ot, melyet a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium és a Belügyminisztérium közösen használ fel a közlekedésbiztonság javítását célzó akciók megvalósítására.

Az akcióprogram **fő célja, hogy biztonságosabbá váljon Magyarország úthálózata és minél kevesebb embert érjen közúti baleset.** Fő küldetése a szabálykövetés ösztönzése és az úthasználók felelősségtudatának és magatartásának fejlesztése. A **Közúti Közlekedésbiztonsági Akcióprogram 2014-2016** egy évtizedes vállalkozás (2011-2020) teljesítését segíti elő. Magyarország saját szándékából és uniós tagállamként arra törekszik, hogy a 2011-es szinthez képest 2020-ig felére csökkentse a közúti balesetek halálos áldozatainak számát, ami az eddig eltelt igazán sikeres időszak alapján teljesíthető cél.

A baleseti helyzet, a korábbi intézkedések tapasztalatai, valamint az európai program struktúrája alapján horizontális pillérként - az összes tevékenységet áthatóan - jelenik meg, a „baleset-megelőzés”, valamint a „kutatás-fejlesztés” (ami magában foglalja a nemzetközi együttműködések is). Vertikális pilléreként azonosított a „biztonságos közlekedésre felkészítés”, a „biztonságosabb infrastruktúra”, a „járműbiztonság a közutakon”, a „szabályozás és ellenőrzés”, valamint a „védtelen közlekedők biztonsága” pillér. Az egyes pillérek közötti forrásmegoszlást a 2. ábra szemlélteti.

2. ábra: 2016. évi Közúti Közlekedésbiztonsági Intézkedési Terv forrásmegoszlása pillérek szerint

Az adatfelvétel kiértékelése szerint a **magyarok alapvetően elégedetteknek érzik magukat** a közlekedés során. A válaszok alapján **71 százalékuk nagyon elégedett vagy elégedett**, az elégedettek aránya mindössze 3 százalék.

A viszonylag kedvező általános hangulat megőrzéséért a **közlekedők tehetnek a legtöbbet: fokozott odafigyeléssel és kevesebb indulattal** válhat kulturáltabbá és biztonságosabbá a közlekedés a hazai utakon.

A **Közlekedési Kultúra Napjának** célja, hogy minden nap a kulturált közlekedés napja legyen. A rendezvény küldetése a biztonság- és környezettudatos közlekedési magatartásformák széles körű elterjesztése, a kulturált közlekedés iránt fogékony lakosság széles körű bevonása. Kíváncsi, hogy ez a magyar kezdeményezés **világnappá váljon**, hirdetve a toleráns, partnerségen alapuló, egymásra és önmagára odafigyelő közlekedési kultúra sokszínűségét.

(A Közlekedési Kultúra Napja megnyitó ünnepségén
elhangzott beszéd szerkesztett változata)